

Metodická informace 092/11/16

Zpracováno dle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, za použití právního informačního systému CODEXIS společnosti ATLAS consulting spol. s r.o.

Prokazování osvobození od DPH

I. Osvobození při vývozu zboží

Zákon o dani z přidané hodnoty stanoví, že osvobozeno od daně při vývozu zboží do třetí země je dodání zboží plátcem, které je odesláno nebo přepraveno z tuzemska do třetí země

- a) prodávajícím nebo jím zmocněnou osobou, nebo
- b) kupujícím nebo jím zmocněnou osobou, jestliže kupující nemá v tuzemsku sídlo ani místo pobytu, ani provozovnu, s výjimkou zboží přepravovaného kupujícím za účelem vybavení nebo zásobení rekreačních lodí nebo letadel, popřípadě jiného prostředku pro dopravu pro soukromé použití.

Ze zákona vyplývají pro plátce, který chce uplatnit osvobození od daně **3 podmínky**:

1. zboží musí být celními orgány propuštěno do celního režimu vývoz, popř. pasivní zušlechťovací styk nebo vnější tranzit či zpětný vývoz a musí existovat daňový doklad;
2. zboží musí být přepraveno nebo odesláno z tuzemska až do třetí země (musí být prokázán výstup z území EU);
3. dopravu zboží do třetí země musí zajistit a hradit prodávající nebo kupující, popř. jimi zmocněná osoba.

Příklad:

Český dodavatel plátce DPH „A“ dodává zboží švýcarskému odběrateli „B“ s dodací podmínkou EXW, s tím, že si zboží převezme odběratel „B“ např. v Brně. Dopravu zajišťuje odběratel „B“ a to tak, že se dohodl se svým odběratelem „C“ ve Švýcarsku, (kterému zboží následně prodává), že zboží převezme odběratel „C“, který zároveň zajistí přepravu tohoto zboží do Švýcarska.

Pokud bude takto sjednána transakce mezi „B“ a „C“ (příčemž subjekt „C“ nejedná jménem subjektu „B“), pak **český dodavatel „A“ nemůže uplatnit osvobození od DPH**, a to i přesto, že má k dispozici elektronické potvrzení celním úřadem, že zboží opustilo území EU. Pro uplatnění osvobození **nesplní podmínku zajištění přepravy prodávajícím nebo kupujícím na jejich účet, měl by proto u takového dodání zboží uplatnit českou DPH**. Bohužel se mnohdy dodavatel „A“ vůbec nedozví o transakci mezi odběratelem „B“ a „C“.

Z tohoto důvodu je nutné při transakcích dbát zvýšené opatrnosti při sjednávání dodacích podmínek. Jako rizikové se jeví např. dodací podmínky EXW, FCA, u kterých dodavatel nemůže ovlivnit přepravu.

II. Osvobození při dodání zboží do jiného členského státu

Dodání zboží do jiného členského státu plátcem osobě registrované k dani v jiném členském státě, které je odesláno nebo přepraveno z tuzemska plátcem nebo pořizovatelem nebo zmocněnou třetí osobou, je osvobozeno od daně s nárokem na odpočet daně, s výjimkou dodání zboží osobě, pro kterou pořízení zboží v jiném členském státě není předmětem daně.

Opět zákon stanoví **3 podmínky pro uplatnění osvobození od daně**:

1. Pořizovatel je osobou registrovanou k DPH v jiné členské zemi EU;
2. Zboží je přepraveno z tuzemska do jiného členského státu EU
3. Zboží přepravuje prodávající nebo pořizovatel na svůj účet, popřípadě osoba zmocněná prodávajícím nebo kupujícím.

Prokazování:

Dodání zboží do jiného členského státu lze prokázat písemným prohlášením pořizovatele nebo zmocněné třetí osoby, že zboží bylo přepraveno do jiného členského státu, nebo jinými důkazními prostředky (např. doklad o přepravě CMR, CIM, dodací list – pokud je sjednáno místo dodání na území jiného členského státu).

Příklad:

Český dodavatel „A“ dodává zboží (fakturuje) slovenskému plátcí „B“ a zboží je dodáno z ČR přímo do Rakouska příjemci „C“, kterému plátce „B“ zboží vyfakturuje.

Pokud bude přepravu zajišťovat a hradit prodávající „A“, může uplatnit osvobození od DPH v ČR. Pokud bude přepravu zajišťovat a hradit pořizovatel „B“, může „A“ uplatnit osvobození od DPH v ČR. Pokud bude přepravu zajišťovat a hradit rakouský příjemce „C“, nemůže prodávající „A“ uplatnit osvobození od DPH v ČR. Opět platí, jsou-li mezi „A“ a „B“ sjednány dodací podmínky EXW či FCA, je prokázání osvobození u dodavatele „A“ obtížnější, neboť zajištění přepravy zboží nemůže ovlivnit.

Jelikož jsou v praxi stále častější kontroly ze strany správců daně této problematiky, doporučujeme vícestranné intrakomunitární i vývozní operace konzultovat předem s daňovým poradcem.

III. Pořízení zboží z jiného členského státu

Úskalím v uplatňování DPH se nevyhneme ani při pořizování zboží z jiného členského státu, obzvláště tehdy, kdy je v transakci **zapojeno více než dva subjekty**.

K této problematice uvádíme příklad:

Francouzský plátce „A“ fakturuje zboží českému plátcí „B“, který zboží dále fakturuje českému plátcí „C“. Zboží je přepraveno od „A“ přímo k subjektu „C“. Bude-li takto sjednán kontrakt a právo nakládat se zbožím jako vlastník přejde na subjekt „C“ již ve Francii, český plátce „B“ je povinen se registrovat ve Francii jako plátce DPH, jelikož dodává zboží z Francie do ČR. Příjemce „C“ pořizuje zboží z jiného členského státu od subjektu „B“ (plátce DPH ve Francii) a uplatní ve svém daňovém přiznání revers charge.

Pozn. : pokud by subjekt „B“ vykázal pořízení z JČS a subjektu „C“ fakturoval dodávku s českou DPH, pak subjekt „C“ nemá nárok na odpočet DPH, i když „B“ řádně DPH v tuzemsku odvede.

Z výše uvedených důvodů doporučujeme konzultaci před provedením vícestranných transakcí.

IV. Nejbližší daňové povinnosti

30.11. - Daň z nemovitých věcí – 2. splátka pro poplatníky s daní nad 5000 Kč i pro zemědělce

15.12. - Daň z příjmů - odvod čtvrtletní resp. pololetní zálohy

Silniční daň - záloha za 10, 11/2016

V Novém Jičíně, dne 28.11.2016

Zpracovaly: Ing. Pavla Kotalová, Ing. Marta Mičulková

Ing. Marta Mičulková

Výtisk je určen pouze pro adresáta.

Děkujeme, že tyto metodické informace veřejně nešíříte. Máte-li zájem o více výtisků, kontaktujte nás. ©
Tato metodika má pouze informativní charakter a společnost FULLCOM s.r.o. nezodpovídá za škody způsobené jejím nesprávným uplatněním.